

Финансирано от програмата ИМСАР на Европейския съюз

Информационната кампания по проект „ОСП – научи повече“ се изпълнява от АГРО ТВ, в партньорство с www.agro.bg и списание АгроКомпас, с финансовата подкрепа на програмата ИМСАР на Европейския съюз.

#EUorganicDay
#OrganicEU

23 СЕПТЕМВРИ Е ОБЯВЕН ЗА ЕВРОПЕЙСКИ ДЕН НА БИОЗЕМЕДЕЛИЕТО

Европарламентът, Съветът на Европа и Европейската комисия подписаха обща декларация за учредяването на събитието

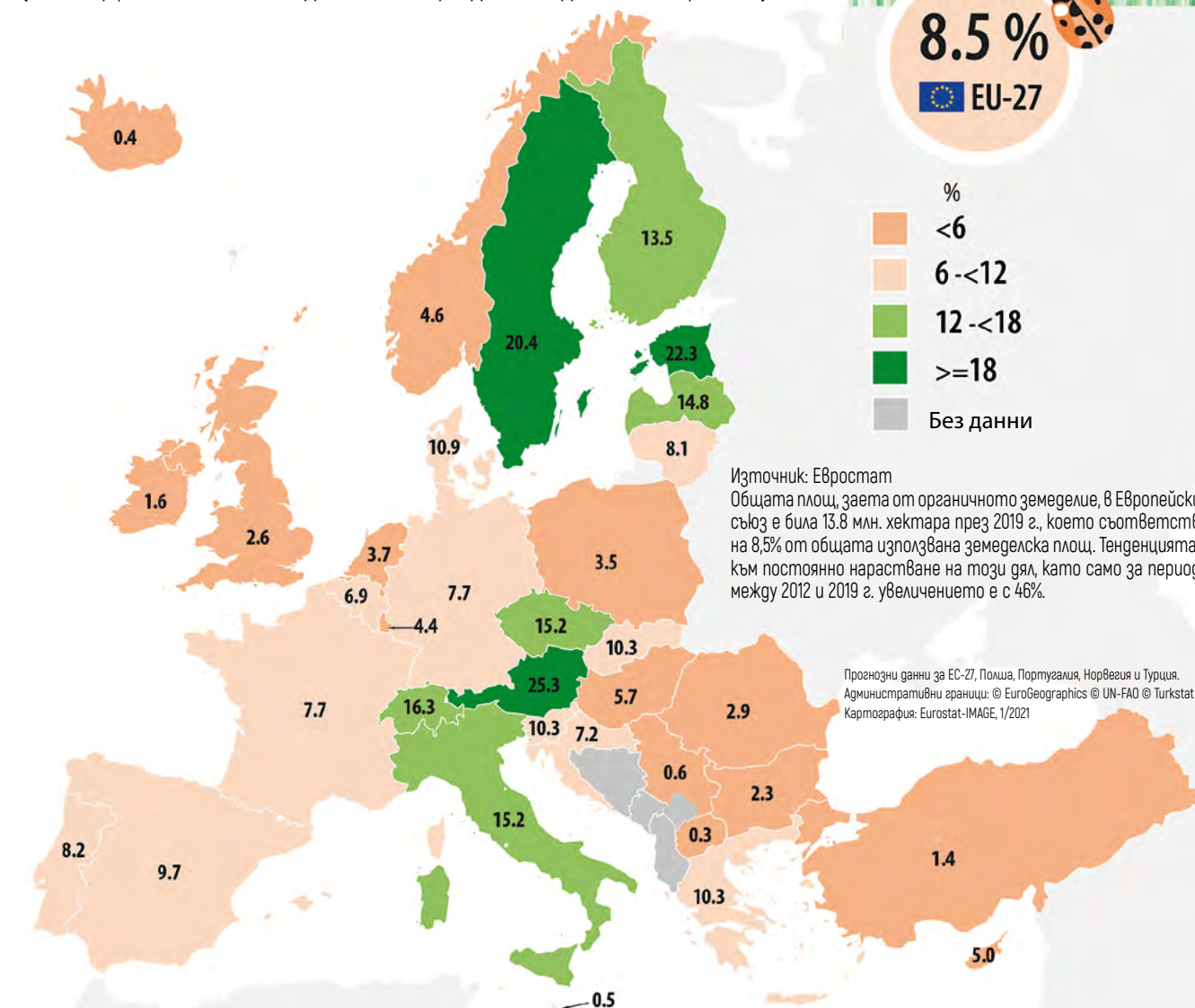
23 септември е Денят на биологичното земеделие в Европейския съюз. Това стана след като трите институции – Европарламентът, Съветът на Европа и Европейската комисия, подписаха обща декларация за учредяването на събитието.

Според председателя на Европейската организация за биологично селско стопанство, Ян Плаге, отбелязването на Деня ще бъде много добра възможност да се проследи как Старият континент напредва към целта до 2030 година една четвърт от аграрните площи да бъдат обработвани по био-стандарт и как се развиват тенденциите при потребителските нагласи.

Общата цел на Плана за действие за развитието на биологичното производство е значително да се стимулира производството и потреблението на биологични продукти, за да се допринесе за постигането на целите на стратегията „От фермата до трапезата“ и Стратегията за биологичното разнообразие, като например намаляване на употребата на торове, пестициди и антимикробни средства. Секторът на биологичното производство се нуждае от подходящите инструменти, за да расте, както е посочено в Плана за действие. За да се осигури балансиран растеж на сектора, се предлагат 23 действия, структурирани около 3 направления —

Площи с биологично земеделие

(% площи, заети от биоземеделие от общия дял земеделски земи, 2019 г.)

стимулиране на потреблението, увеличаване на производството и по-нататъшно подобряване на устойчивостта на сектора.

Плаге изтъкна също така, че Денят е част от Европейския екшън план за биологичното селско стопанство, който трябва да бъде имплементиран в законодателствата и националните планове на страните членки. Затова той призова членовете на организацията да се възползват максимално от възможностите, предоставени от новата Обща селскостопанска политика, за да развият сектора в своите държави. Той подчерта още, че е наложително както биопроизводителите, така и всички желаещи

да направят прехода към био, да получат адекватно възнаграждение за усилията, които полагат за опазването на природата и за благо на обществото.

Финансирано от програмата
ИМСАР на Европейския съюз

За повече биохрани в детските градини и училищата апелират биопроизводители

рът на земеделieto Явор Гечев. Той заяви, че субсидиите не са най-големият проблем за бранша, а „пазарната мощ първо трябва да бъде българска – с кооперирането, с предварителните договори.“ По думите му няма как да увеличим дела на биопроизводството у нас, ако нямаме пазари, ако нямаме възпитанието и културата да консумираме такъв тип храни.

Явор Гечев разкри, че в Националния стратегически план на България ще бъде заложено сериозно на екологията. Също така - кооперирането на биопроизводителите, като акцент ще бъде поставен на мениджмънта, маркетинга и рекламата на биопроизводството. Друго много важно - освен познатата схема на подпомагането на биопроизводителите по Втори стълб, ще има и подпомагане по Първи стълб, изтъкна още той.

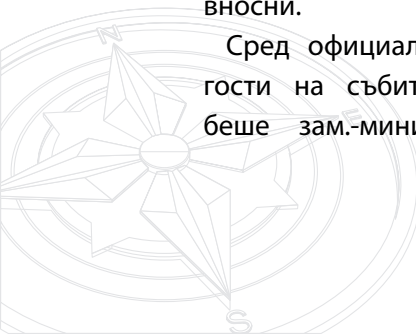

Следващата спирка в Деня на биоземеделieto беше посещение на детска градина „Елхица“ в София, която разполага със собствена биоградина. Малчуганите получиха биообяд с подобрани биопродукти, произведени от членовете на БАБ. Менюто включваше биотелешко с биокартофи, както и баница с биокозе сирене.

За първи път у нас и в Европа се чества Ден на биоземеделieto

Българска Асоциация Биопродукти и Фондация Биоселена отбелязаха Деня на биоземеделieto - 23-и септември, с посещение на биофермата на Стоян Симеонов в Елинпелинското село Лесново. Членовете на БАБ анонсираха основните задачи пред бранша, за да има развитие на сектора: коопериране, държавна политика да се купува първо българска продукция, намаляване на ДДС за био и традиционни продукти, както е направила Румъния, и реклама на биопроизводството. Зеленият депутат Борислав Сандов изтъкна, че ако се промени Законът за обществените поръчки съобразно директивата за зелени обществени поръчки, в българските детски градини и училища ще могат да се хранят с повече български биопродукти, а не предимно с вносни.

Сред официалните гости на събитието беше зам.-министър

Финансирано от програмата МСАР на Европейския съюз

Стоилко Апостолов, управител на фондация Биоселена: 15% биологични площи до 2030 г. е постижима и реалистична цел за България

Само пари не са достатъчни за развитието на биопроизводството

🌱 В Европейската комисия бяха обсъдени въпросите за изменението на климата като председателят – Урсула фон дер Лайен обяви, че ще бъдат предоставени нови 4 милиарда евро за борба с изменението на климата. Коментарът ви?

Според мен, всяко евро похарчено за борба с климатичните промени, си струва инвестицията. Климатът става все по-жесток на много места в Европа. Всички си спомняме тази година пожарите, които върлуваха, включително и в България. Наводненията в Германия и Белгия, които отнеха стотици човешки животи. Това е резултат от човешката дейност. Така че, всяко едно евро, което се инвестира в тази посока, е добре дошло. Това е глобален проблем не само на Европа. Европа се опитва да бъде лидер, което е чудесно, но трябва да се полагат все повече и повече усилия от всички правителства.

🌱 Председателят на Европейската комисия разкри, че ще бъде удвоено и външното финансиране за опазване на биоразнообразието.

Двата проблема са много близки. Много свързани. Биоразнообразието и климатичните промени вървят ръка за ръка. Колкото повече унищожаваме биоразнообразието, все по-тежки стават климатичните проблеми. Земеделието и храните, като цяло, са отговорни за 25% от емисиите парникови газове. С глобалното затопляне една четвърт от

причинителите са свързани със земеделието, производството и дистрибуцията на храни. Съответно, земеделието е един от основните фактори за унищожаване на биоразнообразието на планетата, така че нещата са изключително свързани и всички мерки, които могат да се предприемат, трябва в най-спешен порядък да започнат да се прилагат. Аз

Времето на евтината храна свърши, не заради политически решения, а заради климата

мисля, че времето на евтината храна свърши, не заради политически решения, а заради климата.

🌱 Едно от решенията за борба с климатичните промени е развитието на биоземеделието и прилагане на мерки за опазване на биоразнообразието. Какви амбиции си е поставила Европа?

Европейският съюз си е поставил много ясни цели и в стратегията „От Фермата до трапезата“ е записано, че 25% от обработваемите площи на Европейския съюз трябва да се стопанисват по методите на биоземеделието до 2030 година. Тази цел е подплатена с бюджети и възможност за промяна на финансирането на модела на земеделието, който обаче се сблъсква с реалността в отделните държави членки.

🌱 Как виждате изпълнението на тези амбициозни цели в България?

Ние, като държава, би трябвало вече да имаме

фиксиран някакъв процент. Ние трябва да кажем честно и откровено какви са възможностите на бюджета, подпомагането, мерките, които предлага Европейската комисия, какво е постижимо в България. Така че, ако кажем 10% или 15%, да се работи за постигането им. Комисията казва, че ще иска ежегодни доклади за напредъка на страните. Тоест, ние трябва всяка година да отчитаме постигнатия процент на увеличение на биоплощите.

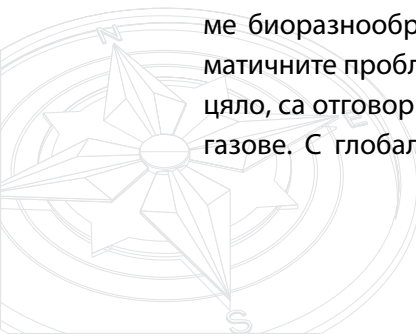
Ние, от бранша, се обединихме около идеята за 15%, като постижима и реалистична цел за България.

🌱 На 1 януари 2022 г. ще влезе в сила новото законодателство в областта на биологичното производство – какво предвижда то – ще има ли драстични промени и как те ще засегнат българските биопроизводители?

Преди имахме два регламента, в които се събираха всички правила. В момента имаме един основен регламент, който описва най-общо правилата за производство и около 20 други прилагачи и изпълняващи регламенти. Изключително много затруднения ще създадат за хората, които ще ги прилагат. Тъй като трябва да потърсиш в тези 20 прилагачи регламента къде е точно твоят случай. Това означава, че ние трябва да си променим Наредбата за биопроизводството. Трябва да се промени Законът, на чието основание е издадена Наредбата. Това трябва да го свършим преди 01.01.2022 г. Ситуацията е много напрегната. Има и нови моменти в регламента, които примерно разрешават групова сертификация, която до момента беше възможна само за трети страни.

В момента тече едно съгласуване на процедури със страните членки по предложение сертификати да се издават в Брюксел. Тази процедура би трябвало да бъде съгласувана с българския бранш. Т.е. МЗХГ трябва да пита бранша дали е съгласен или не.

ЕК ще иска ежегодни доклади от страните- членки за напредъка им по отношение увеличението на биоплощите

🌱 Как се развива пазарът на биопродукти?

Търговията и консумацията на биопродукти продължава един устойчив ръст, за разлика от производството. Вместо да запълним тази ниша, която се отваря пред нашите производители, много е вероятно тя да бъде запълнена с вносни продукти. Имаме прекрасни възможности да произвеждаме. Едно от основните предизвикателства, което стои пред нас, е как да накараме държавата да подпомогне насърчаването на консумацията на биопродукти. Това е една от препоръките на Европейската комисия - държавите да стимулират консумацията на биопродукти в заведенията за обществено хранене, които се издържат с публични средства. Например, детските градини, ученическите столове. Това е една от стъпките, тъй като държавата е един от най-големите потребители на храни. Така че, това е едно предизвикателство. Има инструменти. Може да се приложи Директива за т.нар. зелени обществени поръчки.

🌱 **Имате ли информация какви параметри за развитието на биоземеделieto ще бъдат заложени в Националния стратегически план на България?**

Проведохме една среща, която по-скоро беше информативна. Може би нещо се работи в МЗХГ, но този план трябваше да бъде вече готов, тъй като

трябва да се внесе през декември пред Европейската комисия. Не мога да дам никакъв отговор на този въпрос, за съжаление. Изоставаме изключително много. Годината е тежка за всички, но такава е ситуацията.

Търговията и консумацията на биопродукти продължава един устойчив ръст, за разлика от производството

🌱 **Наскоро се проведе и Генералната асамблея на Международната организация по биоземеделие. На нея беше избран и нов борд от 10 представители на биологичните движения от цял свят. Разкажете повече за събитието.**

Два часа и половина гласувахме непрекъснато. Приехме много декларации. Призови за действие. Това, което аз бих искал да спомена, са две важни декларации. Първата е, че хидропонното отглеждане на култури, не е възможно да бъде сертифицирано като биологично производство. Така че, биоземеделieto навсякъде по света не може да бъде сертифицирано, ако едно растение не се отглежда в почва.

Другата декларация, която приехме, е декларация за насърчаване на безорното земеделие в биологически план. Това са основно конвенционални ферми, но има такава възможност и в биофермите, където хербицидите се заменят с покривни култури или някакви други култури, които потискат плевелите. Ние също сме правили няколко опити, получихме перфектни резултати на една от фермите. Така, че за българските биопроизводители това е една много добра възможност.

🌱 **За домакин на следващия Световен Био Конгрес и Генерална асамблея през 2024 г. беше избран Тунис. Африка толкова много ли е развила биопроизводството, че страни като Тунис побеждават други кандидати – световни сили в биопроизводството като Израел, Дания, Австралия и Чили.**

Не смятам, че това е причината. По-скоро като че ли имаше консенсус и Африка да бъде домакин на този световен форум, тъй като напоследък всички конгреси бяха в Европа или в Латинска Америка. В Азия, в Австралия имаше такъв конгрес. Тунис ще бъде домакин на следващия световен конгрес и Генерална асамблея. Тунис има повече биосертифицирани площи от България. Тунис е износител номер едно на биоферми, номер едно износител на биозехтин. В африканските държави много усилено инвестират всякакви компании. Семепроизводството е изнесено в африкански държави. Така че, много от семената –

Тунис има повече биосертифицирани площи от България

био или конвенционални, които българските производители купуват, са произведени някъде в Африка.

🌱 **От 3 до 5 пъти трябва да се увеличи подкрепата за биоземеделие по линия на ОСП до 2030 г. по предложение на IFOAM. Възможно ли е това и дали само по-големите субсидии могат да мотивират повече фермери да започнат биопроизводство?**

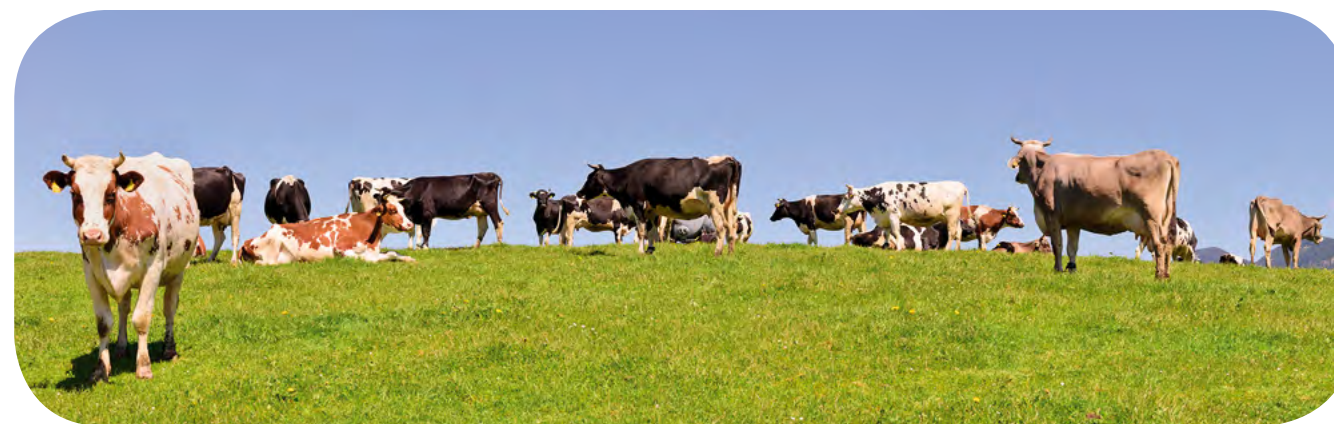
Само парите не са достатъчни. Ние можем да удавим хората и фермите с пари и ефектът да бъде отрицателен. Виждали сме го и ние в нашата практика, като консултанти. Трябва много внимателно и разумно да се планира всичко. Например, във Франция и Швейцария има достатъчно други съпътстващи земеделието служби и услуги, които подпомагат този процес. Там фермерите са професионални. Хората са завършили земеделско училище, учили са какво има в почвата. Какво трябва да направят. Как да я обработват. Как да наторяват. Ние преди 20 години пробвахме да създадем такава консултантска служба, но нямаше никакво търсене. Фермерите у нас не са научени да търсят съвет.

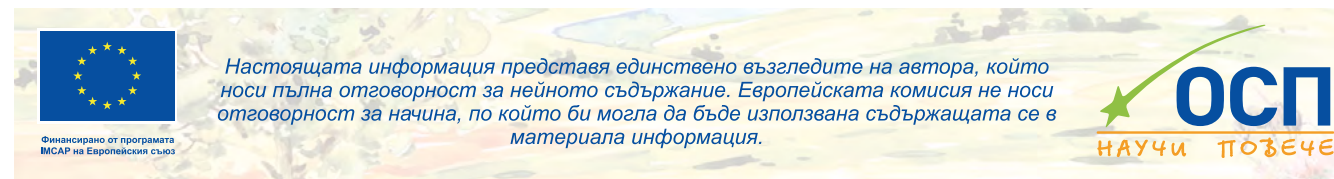
Финансирано от програмата
МСПАР на Европейския съюз

За да намалят употребата на пестициди, фермерите трябва да бъдат компенсирани

На въпрос как се разви земеделието ни благодарение на европейските средства, проф. Светла Бъчварова е категорична, че ако не е подкрепата с директните плащания и по Програмата за развитие на селските райони, българското земеделие нямаше да има възможност да се модернизира. По думите ѝ вече няма пустеещи земи. „На мен ми е мъчно за младите фермери, че те искат да развиват земеделие, но нямат достъп до земята“, коментира Светла Бъчварова.

„Голямата промяна в новата ОСП е възможността държавите членки да подкрепят приоритетите си и да договарят мерки и проекти, които да са съобразени с националните специфики и реалности. Тази приоритети трябва да бъдат определени с координираните усилия на институциите, на експертите, на браншовите организации. Аз винаги съм настоявала да погледнем дългосрочния хоризонт. Какво земеделие и селски райони искаме да развиваме. Къде искаме да стигнем след пет-десет години“, категорична е Петя Ставрева.

Необходим е преходен период за адаптация

Новата ОСП ще е под знака на все по-зелени фермерски практики, с цел покриване на високите изисквания на Европа към опазването на околната среда. Земеделieto трябва да бъде в равновесие с екологията, но това е нещо, което изисква усилия, но и компенсации. „Ако кажем, че намаляваме пестицидите с 50%, трябва насреща да има компенсации, защото добивите и загубите на реколтата ще бъдат по-големи“, каза проф. Светла Бъчварова, парламентарен секретар към МЗХГ.

„Много важен акцент в бъдещата ОСП са екосхемите. България трябва да се подготви. Българските земеделски производители имат нужда от преходен период да се адаптират към прилагане на новите екосхемите и изисквания. Аз смятам, че чистите почви, които има страната ни, са една огромна ниша България да изпълни потенциала си за развитие на биопроизводството и безспорно специфичните производства също трябва да бъдат подкрепени“, каза Петя Ставрева, председател на

ПП Обединени земеделци. Тя посочи, че е много важно в нашия Национален стратегически план да набележим такива дейности, които ще финансират важни за България производства. Средствата да бъдат насочени към един по-широк кръг ангажирани със земеделско производство. Една от горещите теми е напояването, защото модерно земеделие в тежки климатични промени без напояване не може да се прави.

„Аз смятам, че там трябва да бъдат концентрирани много усилия и затова един от акцентите в Националния стратегически план несъмнено трябва да бъде напояването.

Тъй като имаме недостатъчно млади хора, ангажирани със земеделско производство, е много важна подкрепата именно за младите фермери и фермерите в неравностойно положение. Също така, за мен много важен приоритет е развитието и инвестирането в създаването на фамилни ферми“, посочи още г-жа Ставрева.

